

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/313/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122204388
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7122204388.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. K. nar. XX.X.XXXX bývajúceho s matkou zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: V. V. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na K. ul. č. XXXX/X v C. právne zastúpenej JUDr. Katarínou Habiňákovou advokátkou so sídlom na Štúrovej ul. č. 20 v Košiciach a B. K. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho na B. ul. č. XXXX/X v C. právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Steiner & Associates s.r.o. so sídlom na Plávkovej ul. č. 2 v Košiciach v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 19.10.2022 č.k. 11P/35/2022 - 140 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladné opatrenia.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu 3 mesiacov.
2. Otec sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal úpravy jeho styku s maloletým bez prítomnosti matky každý párnny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., v sobotu od 9.00 hod. do 19.00 hod., a v nedeľu od 9.00 hod. do 19.00 hod. a počas nepárneho týždňa každý utorok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 19.00 hod.. Súd prvej inštancie posúdil vec podľa § 2 ods. 1, § 363 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, 3, § 325, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1, § 334, § 337 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a návrh otca zamietol, pretože nezistil, že by maloletému nenariadením neodkladného opatrenia hrozila bezprostredná ujma. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru, že otec nepreukázal naliehavú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie, pretože k styku s maloletým dochádza, aj keď nie v rozsahu, aký si otec predstavuje a želá.
3. Proti zamietavej časti uznesenia podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie a upraví jeho styk s maloletým podľa jeho návrhu. Uviedol, že dôvodom jeho návrhu je existencia nezhôd a absencia riadnej komunikácie medzi rodičmi, ako aj účelové správanie sa matky spočívajúce v nepriamom bránení v styku s maloletým. Charakter a intenzita týchto skutočností je v absolútnom rozpore so záujmami maloletého a je natoľko vážna, že dochádza k ohrozeniu realizácie práv maloletého a k zásahu do jeho zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývoja. Má za to, že v ich prípade nie je možné analogicky aplikovať uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 18.11.2019 sp. zn. 8CoP/283/2019, pretože tam bol odlišný skutkový stav. Matka sa snaží účelovo oddiaľovať rozhodnutie v merite veci a sabotuje jeho vzťah s maloletým. Dodal, že medzi nimi došlo len k ústnej dohode o jeho styku s maloletým, ktorá však nie je súdnou cestou vynútiteľná. Správanie matky podľa jeho názoru osvedčuje naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, rešpektujúc

najlepší záujem maloletého. Za súčasného stavu maloletý nemá žiadnu istotu, kedy sa s ním bude môcť stretnúť. Pravidelný režim ich stretávania sa je integrálnou súčasťou práv maloletého a je dôležitý preto, aby si aj sám maloletý zvykol na určitý režim. Má za to, že maloletému hrozí ujma spočívajúca v nalomení jeho dôvery voči nemu, čím nepopierateľne dôjde k zásahu do jeho práva na starostlivosť a zachovanie vzťahu k oboj rodičom. Existuje vysoký predpoklad, že maloletý si bude myslieť, že je to práve on, kto sa s ním nechce stretnúť, a ktorý o neho nejaví aktívny záujem. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 266/2010. Ako dôkaz predložil printscreeny jeho textovej komunikácie s matkou. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie vytyka aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia.

4. Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla potvrdiť napadnutý výrok uznesenia ako vecne správny. Stotožnila sa s úvahou súdu prvej inštancie, že maloletému nehrozí žiadna bezprostredná ujma. Uviedla, že otcovi nebráni stykať sa s maloletým, k stretnutiam dochádza na základe dohodnutých termínov. Rešpektuje vôľu syna, že u otca nechce prespávať. Od 1.9.2022 začal maloletý navštevovať základnú školu, prispôsobuje sa novým okolnostiam a prejavila sa nová situácia, keď počas školy zvracal, hnačkovoal a mal bolesti brucha. Predložila správu z pedopsychiatrickej ambulancie MUDr. J. A., ktorá zisťovala príčiny správania sa maloletého a v rozhovore s ním zisťovala aj subjektívne pocity maloletého, ktorý sa vyjadril, že u otca nechce spať, je spokojný, ako sa s otcom stretáva, vyjadril sa, že u neho má aj kamaráta, cíti sa bezpečne. Nechce zostať v družine a bojí sa, aby ho v škole nenechali. Bola mu diagnostikovaná úzkostná porucha. V priebehu novembra 2022 začali prebiehať komunikácie medzi ich právnyimi zástupcami a snažia sa dospieť k rodičovskej dohode. Má za to, že každé násilné vymożenie práva na stretávanie nie je v záujme maloletého. Navrhla postupné predlžovanie termínov na stretávanie sa otca s maloletým bez jej prítomnosti. Predpokladá, že prebiehajúce mimosúdne konanie ich dovedie k uzavretiu dohody. Aj kolízny opatrovník potvrdil, že k stretávaniu maloletého s otcom dochádza, takže práva otca sú zachované.

5. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie n návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že otec v návrhu dostatočne neosvedčil naliehavosť potreby neodkladnej zmeny úpravy jeho styku s maloletým, ktorá by odôvodňovala okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného oparenia. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré zdôraznil už v podanom návrhu a ani

v priebehu odvolacieho konania otec neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd po preskúmaní prejednávanej veci, rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre dočasnú zmenu úpravy styku otca s maloletým nie sú splnené, pretože si to nevyžadujú pomery v rodine. Ako je to zrejmé z obsahu spisu, styk otca s maloletým bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Košice I z 12.2.2019 sp. zn. 11P/109/2017 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas párneho týždňa v roku každý pondelok a stredu v čase od 16. 15 hod. do 19.00 hod., v sobotu a v nedeľu od 15.00 hod. do 19.00 hod. a počas nepárneho týždňa každý utorok, stredu a štvrtok od 16.15 hod. do 19.00 hod. v prítomnosti matky. Samotná skutočnosť, že styk otca s maloletým sa nerealizuje podľa posledného rozhodnutia, a že mu matka neumožňuje realizovať jeho stretnutia s maloletým ani v každom ním navrhovanom prípade, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo nevyhnutné okamžite meniť pomery v rodine a styk otca s maloletým upravovať podľa jeho návrhu ešte pred rozhodnutím vo veci samej. Záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Skutočnosti, na ktoré otec poukazuje vo svojich podaniach sú relevantné pre eventuálne konanie o výkon rozhodnutia a pre konanie vo veci samej, nie však pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. Na to, aby nezhody medzi rodičmi odôvodňovali potrebu bezodkladnej zmeny pomerov je nevyhnutné, aby charakter a intenzita narušenia ich vzájomných vzťahov boli natoľko vážne, že ich existencia by priamo ohrozila realizáciu práv dieťaťa upravených v Dohovore. Otec v tomto štádiu konania neosvedčil, že by súčasné nastavenie pomerov v rodine priamo ohrozilo realizáciu práv maloletého, pretože napriek nezhodám rodičov je o neho zabezpečovaná riadna starostlivosť a dochádza aj k jeho stretnutiam s otcom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správu kolízneho opatrovníka z 15.11.2022, z ktorej je zrejmé, že rodičia sa nevedia dohodnúť na termínoch stretnutí počas sviatkov, kedy otec chcel stráviť s maloletým 1.11, ako aj 17.11., matka súhlasila len s jedným z týchto dní. Otec sa s maloletým stretáva každú druhú sobotu, niekedy aj cez týždeň. Otec tvrdí, že od posledného pojednávania (ktoré sa uskutočnilo dňa 11.8.2022 - pozn. odvolacieho súdu) bol s maloletým 6 krát osamote a dvakrát v prítomnosti matky. Vzhľadom k tomu, že otec sám potvrdzuje, že bol s maloletým za posledné tri mesiace 8 krát, nie je možné skonštatovať, že by maloletému hrozila ujma, ak ešte pred rozhodnutím vo veci samej nedôjde k okamžitej zmene rozsahu jeho styku s otcom obzvlášť za situácie, keď sa maloletému v dôsledku zmeny jeho pomerov danej nástupom na základnú školu v septembri 2022 aktivovala úzkostná porucha správania. Výchovné opatrenie, ktoré bolo rodičom uložené, je podľa názoru odvolacieho súdu nateraz dostatočným nástrojom na nápravu pomerov v rodine do rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd zdôrazňuje, že zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je konečným rozhodnutím o styku otca s maloletým. Odvolacími námietkami otca, ktoré sa vo väčšine týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie, sa bude zaoberať konajúci súd po rozhodnutí odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení v rámci zisťovania skutočného stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku v zmysle § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

12. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov (v rozmedzí konania o nariadenie neodkladného opatrenia) a ich vyhodnotení skutkový (skutočný) stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať

len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozhodnutie nepreskúmateľným ani nezákonným.

13. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.